

Wdrażanie europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności

W Unii Europejskiej prawie co szósta osoba w wieku co najmniej 15 lat ma pewien rodzaj niepełnosprawności. Oczekuje się, że w miarę starzenia się społeczeństwa liczba ta znacząco wzrośnie. W lutym 2017 r. Komisja Europejska opublikowała sprawozdanie z postępów w realizacji europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności na lata 2010–2020. Podczas drugiej sesji plenarnej w listopadzie Parlament ma przeprowadzić dyskusję na temat sprawozdania z własnej inicjatywy w sprawie wdrażania tej strategii.

Wprowadzenie – konwencja Narodów Zjednoczonych i europejska strategia w sprawie niepełnosprawności

[Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych \(ONZ\) o prawach osób niepełnosprawnych](#) jest wiążącym prawnie traktatem międzynarodowym przyjętym w 2006 r. i podpisanym przez UE w 2007 r. Zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych „[d]o osób niepełnosprawnych zalicza się te osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami”. Konwencja ta została już ratyfikowana przez UE i większość państw członkowskich. Głównym instrumentem wspierania jej realizacji przez UE jest [europejska strategia w sprawie niepełnosprawności na lata 2010–2020](#). Ogólnym celem strategii jest [wzmocnienie pozycji](#) osób niepełnosprawnych, aby mogły one w pełni korzystać ze swoich praw i uczestniczyć w życiu społecznym na równych zasadach z innymi osobami. W strategii tej podstawowym elementem Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych odpowiada osiem obszarów działania: dostępność, uczestnictwo, równość, zatrudnienie, kształcenie i szkolenie, ochrona socjalna, zdrowie oraz działania zewnętrzne. W przypadku każdego obszaru określono [najważniejsze działania](#), które muszą się opierać na czterech ogólnych instrumentach: podnoszenie świadomości, wsparcie finansowe, gromadzenie statystyk i danych oraz monitorowanie, a także mechanizmy wymagane w konwencji ONZ.

Sprawozdanie Komisji Europejskiej z postępów w realizacji strategii

Na koniec 2013 r. strategię poddano przeglądowi śródkresowemu. W lutym 2017 r. Komisja opublikowała [sprawozdanie z postępów](#) poczynionych w ciągu pierwszych pięciu lat [realizacji](#) strategii, w którym stwierdzono, że dokonano postępów w realizacji wszystkich ośmiu obszarów działania, lecz ich stopień różnił się w zależności od obszaru. Jednocześnie przyznano, że osoby niepełnosprawne „nadal znajdują się w stale niekorzystnym położeniu pod względem zatrudnienia, kształcenia i włączenia społecznego”. Ze sprawozdania wynika, że osiągnięto znaczne postępy w dziedzinie dostępności, między innymi dzięki wnioskowi z 2015 r. dotyczącemu [europejskiego aktu w sprawie dostępności](#). W sprawozdaniu stwierdza się, że „problematyka niepełnosprawności została włączona do wielu działań, strategii i przepisów na poziomie unijnym”. Zapewnia się również, że cele określone w ośmiu obszarach działania są nadal aktualne, podobnie jak stanowiące ich podstawę instrumenty, a wszystkie istotne działania będą kontynuowane w latach 2017–2020.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W swojej [rezolucji](#) z 2011 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych Parlament zaapelował między innymi o zaangażowanie osób niepełnosprawnych we wszystkie działania i decyzje, które ich dotyczą, a także wyraził ubolewanie w związku z faktem, że w strategii nie uwzględniono zintegrowanej perspektywy równości płci. W 2016 r. Parlament przyjął [rezolucję](#) w sprawie wdrażania Konwencji ONZ o

prawach osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem [uwag podsumowujących](#) ONZ na temat stanu realizacji zobowiązań wynikających z konwencji. Rezolucja skłoniła instytucje UE do zagwarantowania, by wszystkie istniejące i przyszłe przepisy były w pełni zgodne z zaleceniami przedstawionymi w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Ponadto w kilku pytaniach poselskich poruszono kwestię opóźnienia w pracach Komisji nad przeglądem śródkresowym. W dniu 19 października 2017 r. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL) przyjęła [sprawozdanie](#) z własnej inicjatywy dotyczące wdrożenia strategii opracowane przez sprawozdawczynię Helgę Stevens (ECR, Belgia). W sprawozdaniu podkreślono w szczególności potrzebę uwzględniania równości płci i niedyskryminacji, a także praw dzieci niepełnosprawnych we wszystkich obszarach przyszłej strategii oraz wezwano Komisję i państwa członkowskie, aby docierały do osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, takich jak osoby bezdomne. Sprawozdanie ma zostać poddane głosowaniu na drugim posiedzeniu plenarnym w listopadzie.

Sprawozdanie z własnej inicjatywy: [2017/2127\(INI\)](#); komisja przedmiotowo właściwa: EMPL; sprawozdawczyni: Helga Stevens (ECR, Belgia).